

Július 11. Reményt keltő kósza hírek kezdenek a táborban keringeni: kormányválság, enyhülés a szovjet győzelmek hatása alatt. A szovjet sereg győzelmes közeledésével viszont növekszik kiirtásunk veszélye is. Már azt se tudjuk, mit kívánjunk.

Július 12. Új transzporttal két barátom érkezett ide: Gergely Rudi, a Grill könyvkereskedés tulajdonosa és a Hungária nyomda egyik főrésztulajdonosa. Mindjárt összeköltöztünk, és én közöttük alszom. Beugrató agent provocateur áldozataiként kerültek ide. Az illető bolondította őket, hogy repülőgépet tud szerezni, és kimentti őket Kairóba. Aztán értük jött, hogy kiviszi őket a repülőtérre, és átadta őket a Gestapónak. A Majestic szállóból jutottak ide, súlyos pénzekről megfosztva. Örülök Gergely Rudinak, művelt, eszes, jó modorú ember, Laci szintén. Kiderült, hogy egyik vérengző főhajcsárunk Laci puccere volt az első világháborúban. Ebből szolgálatok szövődhetnek. Este, vacsora után európaián diskuráltunk elvadult környezetben. Már ez a kis, homoszexuális Fóti Jancsi is elhagyja magát. Az emberek eltompulnak, csak az eledel jár az eszükben, pedig ezzel a folytonos rágondolással csak fokozzák étvágyukat.

Kőríz Imre

WHAT HAPPENS IN SHANGHAI

„What happens in Shanghai, stays in Shanghai” –
mondta a mexikói A., és ő, aki az új-zélandi A. szerint
„moves all in the hips”,
csak tudja, mit beszél.

Pedig ami Sanghajban történt,
abból semmi sem marad Sanghajban,
hanem az Emiratesszel, a KLM-mel,
az Air France-szal vagy az Air Malaysiával
különböző földrészek
különböző időzónáiba távozik.

De a meg nem történt dolgok sem maradnak itt,
azok is a csomagokba kerülnek,
mint a bontatlan szállodai fogkefék.

Az üres Sanghajban az emberek
reggelre majd mindent újra létrehozhatnak,
összeközelekedik, összetajcsizzák, összetáncolják,
összeébredik a várost.

Ami pedig nem jön újra létre,
az már a születése pillanatában megsemmisült,
mert észre se vették,
úgyhogy még fájni sem tudott.

Nem ugatott körbe szemetesládákat éjszaka a szél,
nem rángatott újságpapírt a néptelen utca,
miközben fekete lányok nem vokáloztak ringatózva,
úgyhogy a nem létező közönség semmit sem vett észre,
mert nem tapsoltak önfeledten,
amikor az öreg énekes
nem intonálta egy régi slágerét,
mint egy előimádkozó,
lassan, szinte a sottogásig rekedten.

Lent, a kétszáz méteres mélységben
kivilágítva lebegő papírsárkányok
nem vájtak diadalmasan járatokat a földbe.

Ami történt, megtörtént,
ami pedig nem történt meg, az történik,
kint, a láthatatlan panoráma minden köbcentiméterében,
és bent, az egymásra feszülő testek közötti végtelen tartományban.

VERTIGO

Gyere, mutasd meg a várost a huszonhatodikról –
vagy hadd takarja el mégis inkább az építkezés reflektorait
a vállad.

A zongora emlékezetből játszik valamit,
kint lassan, csörögve beszáll az edények ritmusszekciójá.

A taxikban bizonyos értelemben
állandóan szól a jazz,
miközben a féklámpák főtémájára
uszályfrották húznak el a fekete Huangpún.

Az égen a vérhold,
helikopter-leszálló felülnézetből.

A liliumok igaziak, a mandarinlevél az ujjak közt orgonaszagú.
A rák hangtalanul vonyít a bambuszgőzölőben.

SANDRA, BICIKLIN

A kivilágítatlan könyvtár sötét erőműtornya közelében,
a Wulumuqi lún két öreg koldus fújja
visszhangos hegyek közt tanult zenéjét.

A pénz úgy esik a papírpohárba,
mintha ruletten tennék fel.

*I broke your heart with your lost earrings.
You've broken my heart with your words.
Can't you hear the strange flute from those beggars?
Can't you hear it is some kind of waltz?*

A második kör után
a konzulátusokkal és szomorúsággal teli utcákon
a pénz úgy esik a papírpohárba,
mintha ruletten tennék fel, emelve a tétet.

Harmadik kör nincs.
A koldusok odébbálltak,
Sandra elhajtott a fehér biciklijén.

Fent az egyjüanos hold,
lent az érzés, hogy menten állattá változik.

RÁADÁS

Te édes vokalista,
nem nekem szült az anyád,
de még hadd mutassalak be
utánozhatatlan zongoristám,
nagyszerű ritmusgitárosom,
a melódiák dobverős mérnöke
és a húrok varázslatos kezű pásztorja után.
Nézd, hogy homorít nekünk fönt az az Airbus,
a kőoroszlánok szájában összeroppan a kőgolyó,
a blues megkegyelmezett neked,
dúdolj még, ringatózz a mikrofonba,
pukedlizz,

amíg én a trombitaszóra
megköszönöm a közönségnek
ezt a feledhetetlen estét.
Kövesd a szíved,
én meg majd követem a szivarom parazsát,
vagy csak nézem, miután
az öltözőben felzabáltam az összes csokoládét.

Sopotnik Zoltán

MÁNDY IVÁN / FILM / ÁRNYÉK / CSAPDA

Egy egész várost rejtene el az árnyékok belsejébe a bűvész, az univerzális bűn-előkóstoló. Fut a kamera az impresszionista gőgbe csomagolt utcákon, sarkok leheletnyi fordulópontjain, ahol olyan kicsi az ember, akár egy fehér egér – olyan kevés. És Isten mindenről pontosan lemarad. A kisiú a szomszéd utcából felnőtt karcolásait hintőporozza. A bőrére nőttek már jó előre. Olyan, mintha a város menetrendje volna rajta, a titkos járatkönyv, melynek útvonalán elbújhat még maga elől az ember. Bájos mentális útvesztő, ki ne akarná kihasználni erős kanyarulatait. A vészszálloda portása a téglákba nagyítót szerel, hogy a lehetőségek tanúja lehessen, vagy következménye. Sáros szemekkel megy templomba vasárnap, két percig bírja általában. A kisiú két perc alatt nő bajuszos férfivá a szeme előtt; olyan komédiát lát részleteiben, amihez képest a világháború laza séta egy elhanyagolt gyártelepen. Mégis könnyűnek érezni mindent. A gangra könyöklő idő nézi a maga csodáit; ugyanott egy dühös katonatiszt a nagymama rádióját rugdossa éppen.